

Õiguskantsler

Teie 11.06.2013 nr

Meie 11.07.2013 nr 7-4/130889/1303130

**Seisukoht õigusrikkumise puudumise kohta
Selgitustaotluse vastuses võõrkeelsele kohtuotsusele ja jõustumata kohtuotsusele viitamine**

Pöördusite õiguskantsleri poole 13.06.2013 laekunud avaldusega, milles kaebasite Viru Vangla tegevusele Teie selgitustaotlusele vastamisel.

Tutvunud Teie avalduse, sellele lisatud materjali ja muu asjaomase teabega, leian, et Viru Vangla ei ole Teie õigusi rikkunud, viidates vastuses selgitustaotlusele avalikustamata Tartu Halduskohtu otsusele ja Euroopa Inimõiguste kohtu otsusele, millel puudub Teie andmetel eestikeelne tõlge.

I Teie avaldus

Selgitate, et Viru Vangla 29.05.2013 vastuses Teie selgitustaotlusele on viidatud nii Tartu Halduskohtu otsusele asjas nr 3-11-2724 kui ka Euroopa Inimõiguste Kohtu (edaspidi ka EIK) otsusele asjas Novoselov vs Venemaa nr 66460/01. Kui proovisite nimetatud kohtulahendeid vangla internetipunktis leida, ei olnud halduskohtu otsus leitav ja EIK lahendi tõlget ei olnud elektroonilises Riigi Teatajas.

Esitasite vanglale teabenõude ja vangla vastas Teile, et halduskohtu otsus ei ole veel avalikult kättesaadav ja et EIK otsusel puudub eestikeelne tõlge.

Teie arvates ütleb vangla Teile, et kinni peetava isiku kambri ei pea üldse akent olema, kui seal on kunstlik valgus ja viitab väidete kinnituseks lahenditele, millega Te tutvuda ei saa.

Olete seisukohal, et olukord, kus isiku õigusi piiratakse nii, et tal pole võimalik kontrollida, kas see on ka õiguspärane, ei ole legaalne. Arvate ka, et kui riigivõim viitab kohtulahendile, tuleb selle sisu isiku, kelle õigusi piiratakse, nõudmisel talle tema arusaadavas keeles tutvustada. Olete veendunud, et Teie õigusi piiratakse Tartu Halduskohtu lahendiga, millega ei ole võimalik tutvuda, ja EIK lahendiga, mida Te ei ole puuduliku keeleoskuse tõttu võimeline lugema.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Olete avaldusele lisanud ka nii oma 12.02.2013 selgitustaotluse, vangla 29.05.2013 vastuse nr 6-10/15355-1 sellele, samuti teabenõuded ja neile koostatud 05.06.2013 vastuse, mis kannab numbreid 6.-13/19248-1 ja 6.-13/19252-1.

II Õiguskantsleri seisukoht

Hinnates Teie 12.02.2013 Justiitsministeeriumile edastatud ja sealt Viru Vanglale vastamiseks lähetatud pöördumist, tuleb nentida, et ilma kahtlusteta on tegemist selgitustaotlusega märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse (edaspidi ka MSVS) § 2 lõike 3 punkti 1 mõttes. Soovite pöördumises saada infot, miks on Viru Vangla aknad kaetud toonklaasi (toonkile) või mattkilega ja kuidas arvestati selliste aknakatete valikul erinevate õigusnormide ja soovitustega. Sisuliselt soovite selgitusi ja infot vangla ehituslike üksikasjade kohta. Ehkki see ei ole pöördumise sisu kvalifitseerimisel määrav, olete ka ise oma pöördumist järjepidevalt nimetanud selgitustaotluseks.

Tulenevalt MSVS § 5 lõikest 8 toimub selgitustaotlusele õiguspärane vastamine kas taotluses soovitud teabe või õiguslase selgituse andmisena või selle andmisest keeldumise põhjendamisega. Vastusega selgitustaotlusele (kui tegemist on tõepoolest selgitustaotlusega) ei piira haldusorgan üldjuhul kuidagi täiendavalt isiku õigusi ega loo talle kohustusi. Tegemist on teabevahetusega, milles riigiasutus annab isikule soovitud info või selgituse.

Oma pöördumises olete soovinud teada, miks paigaldati akendele vastavalt toonkiled ja mattkiled ning kuidas see on kooskõlas kehtivate normidega. Vangla on kõigile kolmele küsimusele põhjalikult vastanud. Vangla on ühemõtteliselt selgitanud, miks toon- ja mattkilet akendel kasutatakse (vastavalt takistamiseks kinni peetavate isikute omavahelist suhtlemist ja ruumi temperatuuri ülemäärase tõusu vältimiseks ning tõkestamiseks akende kahjustamist) ja et valgustingimused on kile kasutamisest hoolimata vangla hinnangul normidele vastavad. Seega on vangla vastus kooskõlas MSVS § 5 lõikega 8.

Tutvudes mõlema kõnealuse kohtuotsusega, on arusaamatu, kuidas nende mainimine selgitustaotluses võiks või võis Teie õigusi muul moel rikkuda või negatiivseid tagajärgi kaasa tuua. Viide kohtupraktikale ei ole antud juhul osis mingist haldusakti või muu haldustegevuse põhjustest. Vangla ei osuta vastuses, et toon- ja mattkile paigaldamise tingis viidatud kohtupraktika ning tegelikud põhjused, miks nimetatud kiled kasutusele võeti, on selgitustaotluse vastuses kenasti esile toodud. Teie selgitustaotlusest, selle vastusest ega ka avaldusest õiguskantslerile ei ilmne, et Teid oleks paigutatud kambrisse, millel üldse puudub aken ja see on kompenseeritud täiel määral kunstliku valgusega (millist küsimust Teie arvates vangla hinnangul puudutab kajastatud EIK otsus).

Asjaoludest tulenevalt ei saanud selgituse esemeks olevad tegevused (vangla vastuse kohaselt paigaldati toonkile mitte hiljem kui 21.01.2008 ja mattkile mitte hiljem kui 2011. aasta oktoobris) olla kuidagi tingitud Tartu Halduskohtu praktikast, millele vastuses selgitustaotlusele viidati, kuna vastav kohtuotsus on tehtud 05.04.2012 (st märksa hiljem toon- ja mattkile paigaldamisest akendele).

EIK praktikale viitamine on Eesti õiguspraktikas tavapärane ja seda teevad õiguskantsler, ametiasutused, esimese ja teise astme kohtud ning ka Riigikohus. Vaid väga väike osa EIK praktikast on täistekstidena eesti keelde tõlgitud ning ka Riigikohus viitab sageli otsustele, mille täistekstid eesti keeles saadaval pole. Seega jätab ka Riigikohus EIK täistekstide lugemise nendega tutvuda soovija haridustasemest ja keeleoskusest sõltuvaks.

Kõige eelneva kokkuvõttes leian, et Viru Vangla, viidates oma vastuses Teie selgitustaotlusele avalikustamata Tartu Halduskohtu lahendile ja EIK lahendile, mille täisteksti tõlget eesti keeles ei ole, ei rikkunud Teie õigusi.

Lugupidamisega

Hent Kalmo
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel